

Pleidleisiau a Thrafodion – Y Cyfarfod Llawn

Lleoliad y cyfarfod:

Y Siambr – Y Senedd

Dyddiad y cyfarfod:

Dydd Mercher, 24 Hydref 2018

Amser y cyfarfod: 13.30

Gellir gwyllo'r cyfarfod ar [Senedd TV](#) yn:

<http://senedd.tv/cy/5360>

166

Enwebiadau ar gyfer cadeirydd pwyllgor (5 munud)

Dechreuodd yr eitem am 13.30

Gwahoddodd y Dirprwy Llywydd enwebiadau ar gyfer Cadeirydd y Pwyllgor Cyllid, yn unol â Rheol Sefydlog 17.2F.

Enwebwyd Llyr Gruffydd gan Rhun ap Iorwerth. Gan nad oedd ond un enwebiad, ac na chafwyd gwrthwynebiad i'r enwebiad, datganodd y Dirprwy Llywydd fod Llyr Gruffydd wedi ei ethol yn Gadeirydd y Pwyllgor Cyllid.

1 Cwestiynau i Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Economi a Thrafnidiaeth

Dechreuodd yr eitem am 13.31

Gofynnwyd y 7 cwestiwn cyntaf. Atebwyd cwestiwn 6 gan y Gweinidog Diwylliant, Twristiaeth a Chwaraeon. Gwahoddodd y Llywydd lefarwyr y pleidiau i ofyn cwestiynau i Ysgrifennydd y Cabinet ar ôl cwestiwn 2.

2 Cwestiynau i'r Cwnsler Cyffredinol

Dechreuodd yr eitem am 14.24

Gofynnwyd y 5 cwestiwn.

Cynulliad
Cenedlaethol
Cymru

National
Assembly for
Wales

3 Cwestiynau Amserol

Dechreuodd yr eitem am 14.44

Gofyn i Ysgrifennydd y Cabinet dros Ynni, Cynllunio a Materion Gwledig:

Llyr Gruffydd (Gogledd Cymru): A wnaiff Ysgrifennydd y Cabinet gadarnhau a yw ei sylwadau yn y Farmers Guardian ar 18 Hydref, lle y dywedodd na fydd yn ystyried cynnal rhyw fath o daliad uniongyrchol i ffermwyr, hyd yn oed pe bai'r rhan fwyaf o ymatebwyr i Brexit a'n Tir yn gofyn am hynny, yn adlewyrchu safbwynt Llywodraeth Cymru?

4 Datganiadau 90 Eiliad

Dechreuodd yr eitem am 14.55

Gwnaeth Leanne Wood ddatganiad am – Ymgyrch dros gyfiawnder rhag aflonyddu rhywiol a cham-drin.

Gwnaeth Neil McEvoy ddatganiad am – Y rhyfel yn Yemen

Cynigion i ethol Aelodau i bwyllgorau – Plaid Cymru

Dechreuodd yr eitem am 14.58

Cytunwyd o dan Reol Sefydlog 12.24 i drafod yr eitemau canlynol gyda'i gilydd, ond gyda phleidleisiau ar wahân.

Gohiriwyd y bleidlais ar y cynnig o dan yr eitem hon tan y cyfnod pleidleisio.

NDM6836 – [Elin Jones \(Ceredigion\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru, yn unol â Rheol Sefydlog 17.14, yn ethol Rhun ap Iorwerth (Plaid Cymru) yn aelod o'r Pwyllgor Cyllid yn lle Steffan Lewis (Plaid Cymru).

NDM6837 – [Elin Jones \(Ceredigion\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru, yn unol â Rheol Sefydlog 17.14, yn ethol Leanne Wood (Plaid Cymru) yn aelod o'r Pwyllgor Deisebau yn lle Rhun ap Iorwerth (Plaid Cymru).

NDM6838 – [Elin Jones \(Ceredigion\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru, yn unol â Rheol Sefydlog 17.14, yn ethol Llyr Gruffydd (Plaid Cymru) yn aelod o'r Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Materion Gwledig yn lle Dai Lloyd (Plaid Cymru).

NDM6839 – [Elin Jones \(Ceredigion\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru, yn unol â Rheol Sefydlog 17.14, yn ethol Bethan Sayed (Plaid Cymru) yn aelod o Bwyllgor yr Economi, Seilwaith a Sgiliau yn lle Adam Price (Plaid Cymru).

NDM6840 – [Elin Jones \(Ceredigion\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru, yn unol â Rheol Sefydlog 17.14, yn ethol Sian Gwenllian (Plaid Cymru) yn aelod o'r Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg yn lle Llyr Gruffydd (Plaid Cymru).

NDM6841 – [Elin Jones \(Ceredigion\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru, yn unol â Rheol Sefydlog 17.14, yn ethol Leanne Wood (Plaid Cymru) yn aelod o'r Pwyllgor Cydraddoldeb, Llywodraeth Leol a Chymunedau yn lle Bethan Sayed (Plaid Cymru).

NDM6842 – [Elin Jones \(Ceredigion\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru, yn unol â Rheol Sefydlog 17.14, yn ethol Helen Mary Jones (Plaid Cymru) yn aelod o'r Pwyllgor Iechyd, Gofal Cymdeithasol a Chwaraeon yn lle Rhun ap Iorwerth (Plaid Cymru).

NDM6843 – [Elin Jones \(Ceredigion\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru, yn unol â Rheol Sefydlog 17.14, yn ethol Dai Lloyd (Plaid Cymru) yn aelod o'r Pwyllgor Diwylliant, y Gymraeg a Chyfathrebu yn lle Sian Gwenllian (Plaid Cymru).

NDM6844 – [Elin Jones \(Ceredigion\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru, yn unol â Rheol Sefydlog 17.14, yn ethol Helen Mary Jones (Plaid Cymru) yn aelod o'r Pwyllgor Safonau Ymddygiad yn lle Llyr Gruffydd (Plaid Cymru).

NDM6845 – [Elin Jones \(Ceredigion\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru, yn unol â Rheol Sefydlog 17.14, yn ethol Llyr Gruffydd (Plaid Cymru) yn aelod amgen o'r Pwyllgor Safonau Ymddygiad yn lle Adam Price (Plaid Cymru).

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
47	0	3	50

Derbyniwyd y cynnig.

Cynnig i ethol Aelod i bwyllgor – UKIP

Dechreuodd yr eitem am 14.59

Gohiriwyd y bleidlais ar y cynnig o dan yr eitem hon tan y cyfnod pleidleisio.

NDM6846 – [Elin Jones \(Ceredigion\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru, yn unol â Rheol Sefydlog 17.14, yn ethol Neil Hamilton (Plaid Annibyniaeth y Deyrnas Unedig) yn aelod amgen o'r Pwyllgor Safonau Ymddygiad yn lle Michelle Brown (Plaid Annibyniaeth y Deyrnas Unedig).

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
13	3	34	50

Gwrthodwyd y cynnig.

5 Dadl ar adroddiad y Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Materion Gwledig ar ei Ymchwiliad i Dai Carbon Isel: Yr Her

Dechreuodd yr eitem am 15.00

NDM6832 [Mike Hedges \(Dwyrain Abertawe\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

Yn nodi adroddiad y Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Materion Gwledig ar 'Dai Carbon Isel: yr Her', a [osodwyd](#) yn y Swyddfa Gyflwyno ar 2 Awst 2018.

Derbyniwyd y cynnig yn unol â Rheol Sefydlog 12.36.

6 Dadl ar adroddiad y Pwyllgor Diwylliant, y Gymraeg a Chyfathrebu: Taro'r Tant: Ymchwiliad i ariannu addysg cerddoriaeth a gwella mynediad ati

Dechreuodd yr eitem am 15.32

NDM6833 [Bethan Sayed \(Gorllewin De Cymru\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

Yn nodi adroddiad y Pwyllgor Diwylliant, y Gymraeg a Chyfathrebu, 'Taro'r Tant – Ymchwiliad i ariannu addysg cerddoriaeth a gwella mynediad ati', a [osodwyd](#) yn y Swyddfa Gyflwyno ar 14 Mehefin 2018

Derbyniwyd y cynnig yn unol â Rheol Sefydlog 12.36.

7 Dadl Plaid Cymru – Newid Hinsawdd

Dechreuodd yr eitem am 16.20

Gohiriwyd y bleidlais ar y cynnig a'r gwelliannau o dan yr eitem hon tan y Cyfnod Pleidleisio.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig heb ei ddiwygio:

NDM6835 [Rhun ap Iorwerth \(Ynys Môn\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn nodi adroddiad Panel Rhynglywodraethol ar Newid Hinsawdd y Cenhedloedd Unedig.
2. Yn nodi casgliad yr adroddiad bod yn rhaid i lywodraethau weithredu ar frys ac ar lefel pellgyrhaeddol erbyn 2030 er mwyn cadw cynhesu byd-eang at uchafswm o 1.5 gradd celsius.
3. Yn nodi bod y Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Materion Gwledig wedi canfod bod Llywodraeth Cymru yn debygol o fethu â chyrraedd ei thargedau ar leihau allyriadau carbon erbyn 2020.

4. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i adrodd yn ôl i'r Cynulliad ar ba gamau breision y bydd yn eu cymryd mewn ymateb i adroddiad y Panel Rhynglywodraethol ar Newid Hinsawdd:

5. Yn credu y dylai'r camau hynny gynnwys:

a) gwaharddiad ar ffracio yng Nghymru;

b) rhoi'r gorau i gynllun llwybr du yr M4 a buddsoddi mewn atebion mwy cynaliadwy i ddatrys problem capasiti yr M4 yn yr ardal;

c) cynnydd sylweddol mewn buddsoddiad mewn ôl-osod tai a chryfhau rheoliadau adeiladu er mwyn cyrraedd y nod o adeiladau ynni agos at sero; a

d) sefydlu cwmni ynni cenedlaethol er mwyn helpu cyrraedd y nod o gynhyrchu cymaint o drydan ag sy'n cael ei ddefnyddio yng Nghymru o ynni adnewyddadwy erbyn 2035 gan fuddsoddi elw mewn gwell gwasanaeth a phrisoedd i gleientiaid.

6. Yn galw ar Lywodraeth Cymru, Cynulliad Cenedlaethol Cymru a sefydliadau cyhoeddus eraill yng Nghymru i fod yn rhan o'r symudiad byd-eang i ddad-fuddsoddi mewn tanwydd ffosil.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
11	1	38	50

Gwrthodwyd y cynnig heb ei ddiwygio.

Cyflwynwyd y gwelliannau a ganlyn:

Gwelliant 1 – [Julie James \(Gorllewin Abertawe\)](#)

Dileu pwynt 3 a rhoi yn ei le:

Yn nodi'r dystiolaeth sy'n dangos yr heriau i Gymru sydd ynghlwm wrth gyflawni ymrwymadau Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 o ran lleihau allyriadau o leiaf 80 y cant erbyn 2050.

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 1:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
---------	--------	----------	----------

28	12	10	50
----	----	----	----

Derbyniwyd gwelliant 1.

Gwelliant 2 – [Neil McEvoy \(Canol De Cymru\)](#)

Ychwanegu pwynt newydd ar ôl pwynt 3:

Yn gwrthwynebu defnyddio ynni niwclear fel ffordd o fynd i'r afael â newid yn yr hinsawdd.

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 2:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
1	8	41	50

Gwrthodwyd gwelliant 2.

Gwelliant 3 – [Darren Millar \(Gorllewin Clwyd\)](#)

Dileu pwynt 5 a rhoi yn ei le:

5. yn croesawu Papur Gwyn Ceidwadwyr Cymru, 'Dinasoedd Byw', sy'n cyflwyno cynigion i liniaru achosion ac effeithiau newid yn yr hinsawdd, gan gynnwys:

- a) gwneud Caerdydd yn brifddinas carbon niwtral gyntaf y DU;
- b) gosod offer monitro llygredd aer ym mhob ysgol a meithrinfa yng Nghymru;
- c) cyflwyno menter cartrefi clyfar i gefnogi micro gynlluniau ynni a chynlluniau ynni cymdogaethau sydd am gynhyrchu, storio a chludo eu hynni eu hunain;
- d) ymrwymo i darged o orchudd canopi coed trefol o 20 y cant erbyn 2030;
- e) cymell ac annog toeau gwyrdd ar ddatblygiadau masnachol yng Nghymru; a
- f) cyflwyno cerdyn gwyrdd a fydd yn rhoi teithiau bws am ddim i bob plentyn rhwng 16 a 24 oed yng Nghymru.

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 3:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
---------	--------	----------	----------

10	4	36	50
----	---	----	----

Gwrthodwyd gwelliant 3.

Gwelliant 4 – [Julie James \(Gorllewin Abertawe\)](#)

Dileu pwynt 5 a rhoi yn ei le:

Yn nodi'r camau y mae Llywodraeth Cymru wedi'u cymryd hyd yma o ran y newid yn yr hinsawdd gan gynnwys:

- a) gosod targedau interim a chyllidebau carbon i Gymru a datblygu'r cynllun cyflenwi carbon isel cyntaf.
- b) cyhoeddi'r fersiwn ddrafft o'r polisi echdynnu petroliwm at ddiben ymgynghori.
- c) cynlluniau a gyhoeddwyd yn ddiweddar gyfer gwasanaeth rheilffordd newydd gwerth £5 biliwn a fydd yn arwain at leihad o 25 y cant mewn allyriadau carbon ar rwydwaith Cymru a'r Gororau a chynlluniau i ddatblygu Strategaeth Trafnidiaeth Cymru newydd a all gefnogi rhwydwaith trafniadaeth carbon isel ac aml-ddull ar draws Cymru.
- d) buddsoddi dros £240 miliwn yn rhaglen Cartrefi Cynnes Llywodraeth Cymru, sy'n cynnwys Nyth ac Arbed, gan wella effeithlonrwydd ynni dros 45,000 o gartrefi a chymeradwyo buddsoddiad pellach o £104 miliwn ar gyfer y cyfnod 2017–2021.
- e) cychwyn adolygiad o ran L o'r rheoliadau adeiladu er mwyn cynyddu lefel yr effeithlonrwydd ynni sy'n ofynnol ar gyfer cartrefi newydd
- f) gosod targed sy'n golygu bod 70 y cant o'r trydan a ddefnyddir yng Nghymru'n dod o ffynonellau adnewyddadwy erbyn 2030, gyda gwahanol gamau gweithredu gan Lywodraeth Cymru'n cefnogi cynnydd i 48 y cant yn 2017.

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 4:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
28	12	10	50

Derbyniwyd gwelliant 4.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig fel y'i diwygiwyd:

NDM6835 [Rhun ap Iorwerth \(Ynys Môn\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn nodi adroddiad Panel Rhynglywodraethol ar Newid Hinsawdd y Cenhedloedd Unedig.
2. Yn nodi casgliad yr adroddiad bod yn rhaid i lywodraethau weithredu ar frys ac ar lefel pellgyrhaeddol erbyn 2030 er mwyn cadw cynhesu byd-eang at uchafswm o 1.5 gradd celsius.
3. Yn nodi'r dystiolaeth sy'n dangos yr heriau i Gymru sydd ynghlwm wrth gyflawni ymrwymadau Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 o ran lleihau allyriadau o leiaf 80 y cant erbyn 2050.
4. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i adrodd yn ôl i'r Cynulliad ar ba gamau breision y bydd yn eu cymryd mewn ymateb i adroddiad y Panel Rhynglywodraethol ar Newid Hinsawdd:
5. Yn nodi'r camau y mae Llywodraeth Cymru wedi'u cymryd hyd yma o ran y newid yn yr hinsawdd gan gynnwys:
  - a) gosod targedau interim a chyllidebau carbon i Gymru a datblygu'r cynllun cyflenwi carbon isel cyntaf.
  - b) cyhoeddi'r fersiwn ddrafft o'r polisi echdynnu petroliwm at ddiben ymgynghori.
  - c) cynlluniau a gyhoeddwyd yn ddiweddar gyfer gwasanaeth rheilffordd newydd gwerth £5 biliwn a fydd yn arwain at leihad o 25 y cant mewn allyriadau carbon ar rwydwaith Cymru a'r Gororau a chynlluniau i ddatblygu Strategaeth Trafnidiaeth Cymru newydd a all gefnogi rhwydwaith trafndiaeth carbon isel ac aml-ddull ar draws Cymru.
  - d) buddsoddi dros £240 miliwn yn rhaglen Cartrefi Cynnes Llywodraeth Cymru, sy'n cynnwys Nyth ac Arbed, gan wella effeithlonrwydd ynni dros 45,000 o gartrefi a chymeradwyo buddsoddiad pellach o £104 miliwn ar gyfer y cyfnod 2017-2021.
  - e) cychwyn adolygiad o ran L o'r rheoliadau adeiladu er mwyn cynyddu lefel yr effeithlonrwydd ynni sy'n ofynnol ar gyfer cartrefi newydd

f) gosod targed sy'n golygu bod 70 y cant o'r trydan a ddefnyddir yng Nghymru'n dod o ffynonellau adnewyddadwy erbyn 2030, gyda gwahanol gamau gweithredu gan Lywodraeth Cymru'n cefnogi cynnydd i 48 y cant yn 2017.

6. Yn galw ar Lywodraeth Cymru, Cynulliad Cenedlaethol Cymru a sefydliadau cyhoeddus eraill yng Nghymru i fod yn rhan o'r symudiad byd-eang i ddad-fuddsoddi mewn tanwydd ffosil.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
37	3	10	50

Derbyniwyd y cynnig fel y'i diwygiwyd

8 Cyfnod pleidleisio

Dechreuodd yr eitem am 17.32

9 Dadl Fer

Dechreuodd yr eitem am 17.36

NDM6834 [Bethan Sayed \(Gorllewin De Cymru\)](#)

Newyddion ffug: sut y gallwch ei adnabod a sut y gallwch ei drechu?

Daeth y cyfarfod i ben am 18.01

Cynhelir Cyfarfod Llawn nesaf y Cynulliad am 13.30, Dydd Mawrth, 6 Tachwedd 2018